

ANTREPRENORIAL SOCIAL ÎN MUȘETEȘTI

SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN MUȘETEȘTI

*Academia de Studii
Economice din București,
Școala doctorală – Economie
și afaceri internaționale*

**Drd. Marian
RADOVICI,
Mihai
CHRISTOPHER**

*Bucharest University
of Economic Studies,
Doctoral School – Economics
and international business*

Rezumat. În articolul *Antreprenorial social în Mușetești* a fost prezentat faptul că misiunea socială a societății urmărește dezvoltarea și diversificarea serviciilor de agrement și petrecere a timpului liber și facilitarea accesului persoanelor din grupurile vulnerabile la aceste servicii precum și la măsurile de inovare socială propuse.

În prima parte intitulată *Întreprinderea socială – generalități* s-a argumentat că o întreprindere socială este un operator în economia socială al cărui obiectiv principal este mai degrabă crearea unui impact decât obținerea unui profit pentru asociați și acționari.

În partea a doua intitulată *Cooperarea transfrontalieră – generalități* s-a prezentat că aceasta reprezintă o componentă esențială a politicii de dezvoltare regională și are drept scop principal asigurarea creșterii economice și dezvoltarea echilibrată și durabilă a regiunilor de frontieră¹.

În partea a treia intitulată *S. C. Parc Aventura Mușetești S. R. L.², model de bună practică și de inovare, care are un impact pozitiv în cadrul comunității și care poate să fie replicat în regiunea transfrontalieră România – Republica Moldova* s-a prezentat că investiția contribuie la creșterea veniturilor pentru populația rurală, atât în mod direct, dar și în mod indirect, prin

Summary. The article entitled *Antreprenorial Social în Mușetești* showcases and outlines the ways in which the company achieves the social mission it has assumed. Also, there are presented the areas in which the company's activities managed to produce long-lasting positive changes in the community, amongst these being the direct contribution to a substantial development and expansion of recreational services offered in its immediate vicinity. Furthermore, its presence facilitates the access of vulnerable groups to these services, all while engaging them directly and helping them enter into the workforce, as part of its social innovation measures.

Thus, in the first part, entitled *Social Enterprise – generalities*, the chapter is comprised of a plenitude of arguments, which serve to showcase the ways in which a social enterprise represents an active operator; within the social's economy logic, whose primary objective consists in the implementation of added-value mechanisms, which have high-impact and positive return rates for the community, rather than profit-making ones, for its main associates, board members or investors.

The second part, entitled *Cross-border cooperation – generalities*, consists of a summarized overview, which presents how these processes represent a central element of the regional development policies and that its primary purpose is to secure stable development and economic growth, especially within the areas close to borders¹.

¹ Cătălin Silviu Săraru, *Considérations sur les accords de coopération transfrontalières entre les unités administratives-territoriales limitrophes des zones frontalières de la Roumanie et les structures similaires dans les pays voisins*, p. 92, în „Curentul Juridic” nr. 2 (45), Târgu Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2011, pp. 88-95.
² *S. C. Parc Aventura Mușetești S. R. L.* reprezentantului legal al întreprinderii sociale este domnul lector universitar doctor Păsătoiu Florin Ion.

¹ Cătălin Silviu Săraru, *Considérations sur les accords de coopération transfrontalières entre les unités administratives-territoriales limitrophes des zones frontalières de la Roumanie et les structures similaires dans les pays voisins*, p. 92, în „Curentul Juridic” nr. 2 (45), Târgu Mureș, Ed. Universității „Petru Maior”, 2011, pp. 88-95.

creșterea veniturilor altor prestatori (magazine alimentare, restaurante etc.) aflate în comuna Mușetești (județul Gorj).

În **Concluzii** – sunt argumentate generalizările care se impun din investigația realizată.

Bibliografia este variată, actuală și reprezentativă pentru problematica abordată și este structurată conform cerințelor academice, astfel: I. Cărți ; II. Studii și articole; III. Pagini web/Surse electronice.

Cuvinte cheie: Cooperarea transfrontalieră, întreprinderea socială, Republica Moldova, România, **S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.**

I. Întreprinderea socială – generalități

Caracteristicile întreprinderilor sociale prezentate le conferă valoare de exemple care pot fi replicate în comunitățile sărace: angajarea unor persoane confruntate cu riscul excluziunii sociale; responsabilizarea față de valorificarea resurselor locale; implicarea și sprijinirea comunităților; protecția mediului înconjurător; dezvoltarea durabilă. Întreprinderea reprezintă un sistem care, cu ajutorul mijloacelor fizice și umane, produce bunuri sau servicii destinate vânzării și este organizată de către un centru de decizie, dispunând de o anumită autonomie.

Caracteristicile întreprinderii sociale:

1. Întreprinderea este o unitate de producție (tehnico-productivă) – această trăsătură este determinată de faptul că: produce bunuri (lucrări și servicii); produce valoare (care se adaugă celei pe care o încorporează bunurile prelucrate); combină factorii de producție pentru a obține produse și reînnoiește permanent combinațiile de factori; dispune de condiții materiale necesare (clă-

*The third part, named **S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.**¹, an innovator model of good practices, which has a positive impact in the community and that can be replicated at the cross-border region of Romania – Republic of Moldova, there are showcased the mechanisms through which such an investment contributes to an increase in the rural population's revenue streams, both directly and indirectly, by increasing the financial flows coming from tertiary providers (markets, restaurants, gas stations etc.) in Mușetești village (Gorj County).*

The **Conclusions** integrate both the generalized arguments and punctual elements, discovered throughout the analysis process.

Lastly, the **Bibliography**, is comprised by a large spectrum of up-to-date and relevant books, articles and other documents, being structured based on the academic exigences, in the following format: I. Books; II. Studies and Articles; III. Webpages and other digital sources.

Keywords: cross-border cooperation, social entity, Republic of Moldova, Romania, **S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.**

I. The social enterprise – Generalities

The characteristics, which are specific to the above-mentioned social enterprises, transforms them into replicable or scalable examples, especially in underdeveloped communities. Some of these include: the employment of persons which face high social exclusion risks; the raised awareness for efficient usage of local resources; inclusion, involvement and support offered within specific communities; durable development and environmental protection.

Furthermore, an enterprise represents a complex system which, through the implementation of social means, produces sale-oriented goods and

¹ **S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.** – the legal representative of the social enterprise is Dr. Univ. Lecturer Pășoiu Florin Ion.

diri, instalații, utilaje, mijloace de transport etc.); dispune de forța de muncă necesară în structura și calificarea potrivită obiectului său de activitate; are un sistem propriu de documentare tehnică și economică; are secții, ateliere, locuri de muncă etc.;

2. întreprinderea este o unitate organizatorico-administrativă pentru că: are un colectiv unitar de management (conducere); are un sediu și teritoriu precis stabilite; funcționează pe baza unor reglementări; intră în relații cu furnizorii și cumpărătorii, dar și cu alte instituții și organisme;

3. întreprinderea este o unitate economică, deoarece: are un program și o strategie bine determinate; are o evidență proprie; urmărește creșterea eficienței economice; asigură o modalitate de unire a resurselor materiale, tehnice, financiare pentru a obține rezultate economice cât mai bune; face vârsăminte la bugetul de stat; are relații economice cu alte întreprinderi, cu statul și cu propriu său personal;

4. întreprinderea este o entitate socială, care trebuie să aibă în vedere caracteristicile grupului social. Grupul este constituit din persoane active, specializate. Selecția persoanelor se face pe criterii de competență funcțională, fiind excluse elementele exterioare profesiei; grupul are o organizare internă (ierarhie, rețea de comunicare); grupul este eterogen, fapt care generează apariția subgrupurilor¹.

services. The former is organized into decisional centres and possesses or exerts various degrees of autonomy.

Building on this, from the perspective of a social enterprise, we can discover specificities such as:

1. the enterprise is a production unit - this feature is present as a descriptor as it: creates goods and services; generates value (added to the intrinsic one present within the created elements); combines production vectors as to obtain new elements, all while permanently renewing vectorial combinations; possesses the necessary material conditions (buildings, installations, machines, manufacturing lines, transportation means etc.); encompasses the necessary workforce in its structure, alongside specialty qualification of said workforce; implements its own system of technical or economical documentation; has sub-structures etc.;

2. the enterprise can be regarded as an organizing and administrative unit because: it has a unitary management collective which leads its activities; function at pre-established head-quarter and/or well-defined territory; its functionality is rooted into clear norms; enters into various relations with a plenitude of organizations, institutions or structures (e.g. buyers, suppliers, etc.);

3. the enterprise forms and economic unit due to the fact: it uses a strategy and schedules its endeavours based on it; creates its own developmental logs; seeks to increase its economic efficiency; ensures the application of a unification method for its material, technical and financial resources, as to obtain optimal balance and maximize the generation of added value; contributes to the state budget through its legal obligations; is a generator of inter or intra-organizational relations;

¹ Detaliile sunt disponibile la: <https://ro.scribd.com/doc/55201113/Definitia-Si-Caracteristicile-Grupului-Social>

În concluzie, o întreprindere socială oferă bunuri și servicii, într-o modalitate antreprenorială și inovativă, folosește profitul pentru atingerea obiectivelor sale sociale. Întreprindere socială este gestionată într-o manieră deschisă, transparentă și responsabilă implicând, în mod special, angajații, consumatorii și alte grupuri de interes afectate de activitatea sa comercială. Întreprinderea socială este un operator în economia socială al cărui obiectiv principal este mai degrabă crearea unui impact decât obținerea unui profit pentru asociați și acționari.

II. Cooperarea transfrontalieră – generalități

Fiecare stat membru al UE¹, de-a lungul timpului, și-a dezvoltat propriile abordări de cooperare transfrontalieră și transregională. În calitate de stat membru al UE, pe parcursul ultimului deceniu, România a instituționalizat o abordare de cooperare transfrontalieră diferită pentru Republica Moldova spre deosebire de formele de cooperare cu alte state vecine. Această abordare poate fi derivată din trecutul istoric și afinitățile etno-lingvistice ale comunităților beneficiare².

„Principiul de bază al cooperării transfrontaliere este realizarea în ari-

4. the enterprise is a social entity, which needs to consider the precise specificities of its associated social group(s). For instance, the selection of persons is made through functional competence criteria, while excluding elements that are outside of its field: the group has an internal organizing principle (hierarchy, communication channels etc.); the group is heterogeny constructed, aspect which allows the emergence of sub-groups¹.

In conclusion, a social enterprise offers goods and services, in an innovative entrepreneurial method, using its profit margins to achieve its social objectives. The social enterprise is managed in an open, transparent and responsible way, directly involving in its activities employees, consumers and other interest groups or ones affected by its commercial activity. Thus, the social enterprise is an operator within the larger spectrum of social economy, whose primary objective is the creation of durable positive outcomes within certain communities rather than constantly increasing net gains for its associates and shareholders.

II. Cross-border cooperation – generalities

Each EU² member state has developed, over long periods of times, its own approach to cross-border, trans-regional and multi-national cooperation. In its quality as a member state, throughout the last decade, Romania has institutionalized a different approach to cross-border cooperation towards the Republic of Moldova, unlike any of the cooperation forms it has

risticile-Întreprinderii, accesat la 25.Septembrie.2021.

¹ Uniunea Europeană (abreviat: UE).

² Iordan Gheorghe Bărbulescu, Mircea Brie, Nicolae Toderaș, *Cooperarea transfrontalieră între România și Ucraina, respectiv între România și Republica Moldova. Oportunități și provocări în perioada 2014-2020*, București, Editura Institutului European din România, 2016, p. 22.

¹ Details are available at: <https://ro.scribd.com/doc/55201113/Definitia-Si-Characteristicile-Întreprinderii>, accessed on 25.September.2021.

² European Union (abbreviated EU)

ile frontaliere a unor spații contractuale în scopul de a permite găsirea de soluții comune la problemele similare, entitățile statale neignorând, față de colectivitățile lor periferice, particularitatea și specificul problemelor de vecinătate cu care acestea se confruntă”¹.

Un document important în domeniul cooperării transfrontaliere este *Declarația politică de la Chișinău privind cooperarea transfrontalieră și interteritorială între statele din Europa de Sud-Est*, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (noiembrie 2003). Anexa *Declarației* prevede principiile de bază și potențialele sfere de activitate a *Acordurilor interstatale între țările interesate în cooperarea transfrontalieră din Europa de Sud-Est și statele vecine*. În conformitate cu documentul, acestea trebuie să ia în considerație, *inter alia*, următoarele principii:

- cooperarea transfrontalieră și interteritorială ajută la restabilirea contactelor între popoare și teritorii separate de hotare internaționale, dar și pentru crearea de noi contacte;
- cooperarea transfrontalieră și interteritorială este un instrument pentru dezvoltarea politicilor sectoriale ale comunităților sau autorităților teritoriale;
- cooperarea transfrontalieră intensifică coeziunea socială și înțelegerea între populațiile situate în zonele de frontieră;
- cooperarea transfrontalieră și interteritorială este activitatea state-

with other neighbouring countries. This approach can be derived from two main pillars: the shared historical developments and ethno-linguistic affinity within beneficiary communities¹.

„The base principle for cross-border cooperation is the implementation, within the border areas, of contractual spaces with the purpose to allow the discovery of common solution to similar challenges, the state structures taking into account, in respect with their specific peripheric communities, the particularity and specificity of vicinity problems which the latter face.”².

An important document, for the field of cross-border cooperation, is the *Political declaration from Chișinău regarding the cross-border and inter-territorial cooperation between states in South-East Europe*, adopted by the Council of Europe’s Ministries Committee (November 2003). The *Declaration’s* annexes encompass base principles and lays the ground for potential activity areas for *Inter-statal agreements between countries interested in cross-borer cooperation in South-East Europe and neighbouring countries*. Based on the document, these agreements need to take into account, *inter alia*, the following principles:

- Cross-border and inter-territorial cooperation enables the establishment of contacts between nation and ter-

¹ Charles Ricq, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, București, Editura Centrului de informare și documentare al Consiliului Europei, 2000, p. 10.

¹ Iordan Gheorghe Bărbulescu, Mircea Brie, Nicolae Toderaș, *Cooperarea transfrontalieră între România și Ucraina, respectiv între România și Republica Moldova. Oportunități și provocări în perioada 2014-2020*, București, Ed. Institutului European din România, 2016, p. 22.

² Charles Ricq, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, București, Ed. Centrului de informare și documentare al Consiliului Europei, 2000, p. 10.

lor și a comunităților, dar și a autorităților lor teritoriale, la nivel local și regional, în limita responsabilităților lor, dar și a principiului de subsidiaritate;

- comunitățile sau autoritățile teritoriale trebuie să aibă capacitatea de a stabili contacte, încheia acorduri și conduce activități, care țin de cooperarea transfrontalieră și interteritorială cu partenerii pe care și-i aleg, în conformitate cu legislația națională, dar și în raport cu acordurile încheiate cu altă autoritate sau comunitate teritorială;
- orice măsuri și politici noi privind cooperarea transfrontalieră trebuie să completeze procesul de *Stabilizare și Asociere (SAP)*¹.
- Inițiativa privind instituționalizarea cooperării transfrontaliere între Republica Moldova, România și Ucraina s-a materializat, în cadrul *Summit-ului de la Ismail* (3-4 iulie 1997), prin semnarea de către Președinții Republicii Moldova, României și Ucrainei a *Declarației privind cooperarea transfrontalieră*, la nivel guvernamental, a protocolului de cooperare trilaterală între cele trei țări².

Cooperarea transfrontalieră produsă cu intenția soluționării benefice a dorințelor de cunoaștere reciprocă,

ritories separated by international borders, but also helps the creation of new contacts;

- Cross-border and inter-territorial cooperation represents an instrument in the development of the communities or authorities' sectorial policies;
- Cross-border cooperation intensifies social cohesion and understanding between nations and communities situated near borders;
- Cross-border and inter-territorial cooperation represents the activity of states, communities and territorial authorities, at the local and regional levels, within the boundaries of their own responsibilities, all while respecting the subsidiarity principle;
- Communities or territorial authorities must have the capacity to establish contacts, sign agreements and conduct activities, all of which related to cross-border and inter-territorial cooperation with the partners they chose, in conformity with national regulation but also in respect to other agreements signed with external territorial authorities or communities;
- any new measures or policies, related to cross-border cooperation, must be complementary to the *Stability and Association (SAP)*¹ processes.

The initiative, regarding the institutionalization of cross-border cooperation between Republic of Moldova, Romania and Ukraine, was materialized, at the *Ismail Summit* (3rd-4th of July 1997), through the signing, by the

¹ Victor Saca, Nicolae Dandiș, *Corelația cooperării transfrontaliere cu procesul de integrare europeană: abordări conceptuale*, pp. 173-174, în „Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice”, nr. 2 (153), Chișinău, Editura Universității de Stat din Moldova, 2010, pp. 166-178.

² Detaliile sunt disponibile la: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/23.Euroregiunile_Forme%20de%20instituționalizare%20ale%20cooperării%20transfrontaliere.pdf, accesat la 25.Septembrie.2021.

¹ Victor Saca, Nicolae Dandiș, *Corelația cooperării transfrontaliere cu procesul de integrare europeană: abordări conceptuale*, pp. 173-174, în „Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice”, nr. 2 (153), Chișinău, Ed. Universității de Stat din Moldova, 2010, pp. 166-178.

de efort comun, dezvoltare mai susținută, cu atingerea unor nivelului mai bune ale bunăstării comune, toate acestea au găsit înțelegerea cuvenită, cu acceptarea limitelor implicărilor locale. România este parte la constituirea euroregiunilor spre toate punctele cardinale:

- ❖ la frontiera de est, ființează euroregiunile *Dunărea de Jos, Siret-Prut-Nistru* și *Prutul Superior*. *Siret-Prut-Nistru* a luat ființă prin semnarea *Protocolului cooperării transfrontaliere a Euroregiunii Siret-Prut-Nistru* în data de 18 septembrie 2002, la Iași, ca urmare a inițiativelor consiliilor locale din România și Republica Moldova¹. În data de 4 decembrie 2002, la Ungheni (Republica Moldova), a fost semnat *Statutul de funcționare a Euroregiunii Siret-Prut-Nistru*, cu ocazia *Reuniunii Forumului Președinților*²;
- ❖ la granița de vest, se pot evidenția euroregiunile *Bihor-Hajdú-Bihar*, *Dunăre-Criș-Mureș-Tisa*, dar și *Dunărea de Mijloc-Portile de Fier*;
- ❖ la frontiera de nord, este constituită *euroregiunea carpatică*, ce cuprinde teritoriul aparținând a cinci state (Polonia, Republica Slovacă, Ungaria, Ucraina și România);
- ❖ la granița sudică, se regăsesc *Asociația de cooperare transfronta-*

presidents of all three countries, of the *Declaration regarding cross-border cooperation*, and at a governmental level, the ratification of the trilateral cooperation protocol¹.

Cross-border cooperation, constructed with the intention to positively impact knowledge sharing, common efforts and solutions, sustainable development, amongst many others, with the purpose to increase or generate common good, is welcomed and has been profoundly promoted, but only if it is in accordance with the acceptance of local involvement limits. All of these apart, Romania is involved in the construction of euro-regions on all flanks:

- ❖ on the eastern border, the euro-regions *Lower Danube, Siret-Prut-Nistru* and *Superior Prut*, exists. For instance *Siret-Prut-Nistru Euro-region* was created based on the *Protocol for cross-border cooperation in the Siret-Prut-Nistru Euro-region*, signed on the 18th of September 2002, in Iași, as a direct derivate of the Romanian and Moldavian local council's initiatives². As a follow-up, on the 4th of December 2002, in Ungheni (Republic of Moldova), the *Functioning status of the Siret-Prut-Nistru Euro-region*, was signed, with the occasion of the *Presidents Reunion Forum*³;

¹ Ion Talabă, *România și tematica euroregiunilor*, în *Euroregiunile. Prezent și viitor*, Iași, Editura Performantica, 2005, p. 198.

² Felicia Dediu, *Participarea României la realizarea unor inițiative în domeniul cooperării transfrontaliere regionale*, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare Carol I”, nr. 4, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2007, pp. 221-222.

¹ Details are available at: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/23.Euroregiunile_Forme%20de%20institutionalizare%20ale%20cooperarii%20transfrontaliere.pdf, accessed on 25. September. 2021.

² Ion Talabă, *România și tematica euroregiunilor*, în *Euroregiunile. Prezent și viitor*, Iași, Ed. Performantica, 2005, p. 198.

³ Felicia Dediu, *Participarea României la realizarea unor inițiative în domeniul cooperării transfrontaliere regionale*, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare Carol I”, nr. 4, București, Ed. Universității Naționale de

lieră „Dunărea 21” și euroregiunile Dunărea de Sud, Giurgiu-Ruse, Danubius și Dunăre-Dobrogea¹.

Obiectivele principale ale politicii de cooperare transfrontalieră, cum sunt stipulate în legislația românească, sunt următoarele:

„a) promovarea cooperării între regiunile, comunitățile și autoritățile situate de o parte și de alta a frontierelor, în rezolvarea unor probleme comune, prin conceperea și implementarea unor strategii transfrontaliere și a unor proiecte, care să contribuie la dezvoltarea comunităților respective sub aspectul creșterii nivelului de trai și a dezvoltării economice;

b) promovarea bunei vecinătăți, a stabilității sociale și progresului economic din regiunile de frontieră, prin finanțarea unor proiecte cu beneficii vizibile pentru regiunile și comunitățile din aceste regiuni;

c) sprijinirea realizării descentralizării responsabilității, prin promovarea inițiativelor locale, realizate în cadrul strategiilor locale”².

O abordare similară asupra cooperării transfrontaliere o au statele care nu sunt membre ale UE. Din perspectiva politicii Republicii Moldova se pot identifica următoarele obiective pe termen lung ale cooperării transfrontaliere³: crearea mai multor

❖ at the western border, we can underline the euro-regions of: *Bihor-Hajdú-Bihar*, *Dunăre-Criș-Mureș-Tisa*, but also *Middle Danube-Iron Gates*;

❖ related to the northern border, we can observe the construction of the *Carpathian euro-region*, which encompasses territories belonging to five states (Poland, Slovakia, Hungary, Ukraine and Romania);

❖ on the southern border we find the *Association of cross-border cooperation „Danube 21”* and the euro-regions *South Danube*, *Giurgiu-Ruse*, *Danubius* and *Danube-Dobrogea*¹.

❖ The principal objectives, of cross-border cooperation policies, as stipulated within the Romanian legal framework, are as it follows:

„a) the promotion of cooperation between the regions, communities and authorities situated on one side and the other of borders, in regards to joint problem-solving solutions, through the conceptualization and implementation of cross-border strategies and of projects, which contribute to the development of the subsequent communities as to increase living standards and economic development;

b) promotion of good neighbourhood, social stability and economic growth in frontier regions, through the financing of some projects which bring observable benefits to the regions and their communities;

c) supporting the decentralization of responsibility, through the promotion of local initiatives, real-

¹ Vasile Bogdan, *Euroregiuni de cooperare transfrontalieră ale României*, București, Editura Centrului tehnic-editorial al armatei, 2019, pp. 103-175.

² Detaliile sunt disponibile la: <http://www.adr-nordest.ro/user/file/library%20law%20ro%20and%20en/LEGE%20nr.%20315%20din%202004.pdf>, accesat la 25.Septembrie.2021.

³ Iordan Gheorghe Bărbulescu, Mircea Brie, Nicolae Toderaș, *op. cit.*, p. 1.

Apărare „Carol I”, 2007, pp. 221-222.

¹ Vasile Bogdan, *Euroregiuni de cooperare transfrontalieră ale României*, București, Ed. Centrului tehnic-editorial al armatei, 2019, pp. 103-175.

avantaje bilaterale; îmbunătățirea infrastructurii fizice și economice; dezvoltarea resurselor umane ale regiunii; adâncirea legăturilor culturale și educaționale; pregătirea pentru aderarea la UE; protecția mediului etc.

În concluzie se poate spune că moștenirea comună etno-lingvistică a populației României și Republicii Moldova, constituie elemente favorizante în procesul cooperării transfrontaliere. Consolidarea colectivităților locale ar constitui o premisă pentru fortificarea potențialului lor și le-ar facilita implicarea în proiecte transfrontaliere cu colectivitățile teritoriale similare din România.

III. S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L., model de bună practică și de inovare, care are un impact pozitiv în cadrul comunității și care poate să fie replicat în regiunea transfrontalieră România – Republica Moldova

Întreprinderea socială S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L. urmărește dezvoltarea și diversificarea economiei comunității locale rurale prin crearea a șase noi locuri de muncă – locuri de muncă cu program de lucru parțial, flexibil și variabil – în concordanță cu fluxul și volumul de activitate; prioritară, în selecția personalului, a fost categoria de persoane vulnerabile (tineri șomeri, persoane cu venituri foarte mici, persoane de etnie romă sau cele ce trăiesc din ajutor social etc.); realizarea infrastructurii de agrement nepoluantă, dar și creșterea numărului de persoane din grupurile vulnerabile implicate în activități și servicii cu caracter social și economic (inclusiv grupurile vulnerabile

ized as part of local strategies”¹.

A similar approach, in relation to cross-border cooperation, is also shared by some of the EU's non-member states. From the perspective of the Republic of Moldova, as long term objectives of cross-border cooperation, we can identify the following²: increasing bilateral opportunities and advantages; updating physical and economical infrastructure; developing the region's human resources; strengthening cultural and educational ties; EU adhesion preparedness; environmental protection, etc.

In conclusion we can observe that the shared ethno-linguistic history, between Romanians and Moldavians, constitutes favourable specs, for cross-border cooperation processes. Moreover, the consolidation of local collectives would represent a premise for the enhancement of their potential and it could facilitate their involvement in cross-border project and activities with similar local communities from Romania.

III. S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L., a model of positive impact in local communities, which can be replicated in the cross-border region of Romania – Republic of Moldova.

The social enterprise S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L. seeks to develop and diversify the economic capabilities of local rural communities through the creation of six new workplaces – in a flexible, variable, and partial schedule

¹ Details are available at: <http://www.adnord-dest.ro/user/file/library%20law%20ro%20and%20en/LEGE%20nr.%20315%20din%202004.pdf>, accessed on 25. September. 2021.

² Iordan Gheorghe Bărbulescu, Mircea Brie, Nicolae Toderaș, *op. cit.*, p. 1.

reglementate de *Legea nr. 219 din 23 iulie 2015*¹).

Întreprinderea socială *S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.* contribuie la creșterea veniturilor pentru populația rurală, atât în mod direct, prin veniturile suplimentare generate pentru: angajați; SES²; dar și în mod indirect, prin creșterea veniturilor altor prestatori (magazine alimentare, restaurante, pensiuni etc.) aflate în comuna Mușetești³, care pot să își crească veniturile prin comercializarea serviciilor/produselor lor către clienții parcului recreativ de aventură.

În acest sens, prin intermediul unui plan de afaceri s-a propus să fie investit aproximativ 83 % din bugetul alocat în achiziția de mijloace fixe, obiecte de inventar și servicii specifice pentru execuția investiției de bază, care să deservească în mod direct activitatea principală de petrecere plăcută a timpului liber, de dezvoltare a încrederii de sine și educație pentru un mod de viață sănătos.

Infrastructura de agrement este reprezentată de un centru (parc) amenajat cu șase trasee suspendate cu elemente diverse de dificultate, tiroliene, mobilier de exterior (băncuțe, mese, dar și o construcție din lemn ce găzduiește: spațiul de recepție; grupuri sanitare; depozit echipamente).

„Această investiție este rezultatul

manner – in accordance with the fluxes and the work volumes; as a priority, in the process of candidates selection, vulnerable persons were particularly encouraged (including youngsters, unemployed, low income households, minorities, etc.); the implementation of leisure infrastructure based on green principles; and the increase of people from vulnerable groups that are directly involved in activities and services with socio-economic characteristics (including vulnerable groups specified in Law nr. 219 from the 23rd of July 2015³).

The social enterprise *S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.* contributes to the increase of revenue streams for the rural population, both directly, through supplementary income generated for: employees; SES⁴; and indirectly, through the increase in capital flows for connex businesses (restaurants, hotels, markets etc.) situated in Mușetești⁵, the later being capable to maximize their own lucrative processes by engaging into commercial activities with the adventure park's visitors.

In this sense, through the ways in which the business plan is constructed, the company has assumed the goal of investing approximately 83% of its base execution budget in acquiring and developing its material base as to properly serve its fundamental activities, which include pleasant alternative time-spending, self-worth and trust

¹ Detaliile sunt disponibile la: <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/L219-2015.pdf>, accesat la 26.Sepembrie.2021.

² Societate cu Răspundere Limitată (abreviat: SES).

³ Localitatea Mușetești a fost declarată în 2006 „Sat European” fiind înscrisă în circuitul european, iar în ultimii ani a fost inclusă în lista localităților cu potențial turistic crescut. Comuna Mușetești este alcătuită din șapte sate, situată în depresiunea subcarpatică olteană.

³ Details are available at: <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/L219-2015.pdf>, accessed on 26.September.2021.

⁴ Society with Limited Liability (abbreviate: SES).

⁵ The Mușetești village declared in 2006 „European Village” being enrolled on an European circuit and in the last years into the list of areas with high touristic potential. It is composed of seven settlements.

unei finanțări nerambursabile prin *Programul Operațional Capital uman 2014-2020*. Este o investiție cu respect și responsabilitate față de ecosistem, față de natură. Arborii nu au fost abuzați de constructori. Nu este vreun copac în care s-au bătut cuie sau în care sau introdus tije. Toate echipamentele achiziționate sunt cu respectarea ultimelor normative de securitate de la nivel internațional¹.

Un hectar și jumătate este suprafață² pe care se întinde *Aventerra Park* Mușetești, „iar turiștii care ajung se pot aventura pe tiroliană, se pot distra în poligonul de tragere, cu puști airsoft sau se pot întrece în competiții de paintball. Sunt, de asemenea, șase trasee de cățărare conturate pe dificultăți diferite, pornind de la începător și până la avansat. Acestea au înălțimi între 1 și 4 metri și lungimi între 94 și 159 de metri, potrivite pentru vârste începând cu minimum 6 ani. „Ideea a pornit de la această lipsă de servicii de agrement pentru copii. Bineînțeles că pe parcurs

development alongside education for a healthier life habits.

The leisure infrastructure consists of a centre (park) in which six suspended routes were set up, including elements of various difficulties, ziplines, exterior furniture (tables, benches, art installations, alongside a wood construction which houses: a reception desk, sanitary spaces, equipment deposit etc.).

„This investment is the result of a non-reimbursable grant offered by the *Operational Program Human Capital 2014-2020*. It is an investment with a high degree of respect and responsibility towards ecosystems and nature in general. The trees have not been degraded by the construction process. For instance, there aren't any trees in which nails or rods would be inserted. Also all the equipment that were bought meet the latest safety regulations at international levels.”¹.

One and a half hectare is the surface² of the *Aventerra Park* Mușetești „and tourists which arrive here can enjoy their time on the ziplines, have fun in a shooting range for airsoft guns or try out paintball competitions. Furthermore, there are six suspended routes developed based on various difficulties, starting from beginners to

¹ Detaliile sunt disponibile la: https://adevarul.ro/locale/targu-jiu/cel-mai-mare-parc-aventura-oltenia-s-a-deschis-intr-o-comuna-gorj-1_612503b55163ec42717ab6d7/index.html, accesat la 26.Septembrie.2021.

² Terenul aparține unei persoane fizice, este liber de orice sarcină și este acordat în baza unui contract de comodat societății. Terenul dispune de o suprafață suficient de mare (9ha) – din care s-a transferat prin contract de comodat o porțiune suficient de mare pentru a „găzdui” centrul de agrement și echipamentele/bunurile care dotează investiția. Durata contractului de comodat este de 5 ani, asigurând în acest mod posibilitatea implementării planului de afaceri (18 luni) + 6 luni de sustenabilitate și încă 3 ani în care societatea este obligată să mențină mijloacele fixe achiziționate.

¹ Details are available at: https://adevarul.ro/locale/targu-jiu/cel-mai-mare-parc-aventura-oltenia-s-a-deschis-intr-o-comuna-gorj-1_612503b55163ec42717ab6d7/index.html, accessed on 26.September.2021.

² The terrain belongs to a non-juridical entity, being contracted out to the company for a certain period of time. It disposes of a big enough total size (9ha) from which a large enough part was transferred in order to be able to house the leisure centre and all of its equipment. The contract period is five years, ensuring in this way that the business plan can be fulfilled.

această idee a fost dezvoltată și ca un răspuns la sedentarismul tinerilor și al copiilor la lipsa lor de activitate. Iar cei mici s-au întrecut pe trasee. Mulți dintre ei acum stau închiși în case, sunt pe gadgeturi și în felul acesta își petrec timpul mai mult în aer liber și împreună. Săptămânal, zeci de elevi ajung în parcul de aventură. Tinerii cu posibilități reduse beneficiază de reduceri după cum urmează: cei ce provin din centre de plasament au 50% reducere, sau complet gratuit în cazul organizării grupurilor; cei din mediul rural au 30% reducere. Grupurile de minimum 10 persoane beneficiază de o reducere începând cu 10%”, a spus Cristina Păsătoiu, administratorul parcului¹.

Pentru îndeplinirea misiunii sociale a societății s-a asigurat implementarea unei varietăți de activități și măsuri sociale:

- acordarea de servicii gratuite (acces în parcul de agrement) pentru persoanele vulnerabile (GT1²) la un

¹ Detaliile sunt disponibile la: https://www.paginaolteniei.ro/articol/aventerra-park-musetesti-locul-unde-te-reconectezi_6415.html, accesat la 26. Septembrie. 2021.

² În conformitate cu *Raportul cu privire la activitatea desfășurată de direcția generală de asistență socială și protecția copilului Gorj în anul 2018*, categoriile și numărul persoanelor dezavantajate (Grupul Țintă 1, abreviat: GT 1), beneficiare ale serviciilor sociale furnizate de către DGASPC, persoane cărora se adresează S. C. *Parc Aventură Mușetești S. R. L.* sunt următoarele:

- 93 de copii aflați în familii care nu le pot asigura prin resurse proprii condiții corespunzătoare de îngrijire și educare;
- 265 copii aflați în plasament la rude până la gradul 4;
- 212 de copii aflați cu măsură de protecție specială la asistenți maternali profesioniști;

advanced.” These have heights ranging from 1 and 4 meters and lengths spanning across 94 and 159 meters, ideal for all ages, from 6 years onward. „The idea started from this lack of leisure activities oriented to kids. Of course, along the way, this idea was developed as an answer to sedentary behaviours showcased by young people and kids alike. Also, straight from the opening moment the kids started playing around on the suspended routes. This is because nowadays many of them are locked in the house and dependant on using gadgets for entertainment purposes, as such with this park they can spend their free time in the middle of the nature, while interacting with their peers.

Weekly, we have tens of school students who come to the adventure park. Also, young people with reduced possibilities can benefit of numerous discounts as it follows: those from orphanages have 50% discount, or even complete gratuity if there is an organized group, and those from the rural areas have 30% discount. Groups of minimum 10 persons benefit of discounts starting from 10%” stated Cristina Păsătoiu, the administrator of the park¹.

In order to properly ensure that the social mission of the society is achieved efficiently, there are numerous social activities and measures that have been implemented:

- offering a range of free services (access at the leisure activities) for people coming from vulnerable backgrounds (GT1²) on a report of

¹ Details are available at: https://www.paginaolteniei.ro/articol/aventerra-park-musetesti-locul-unde-te-reconectezi_6415.html, accessed on 26. September. 2021.

² In conformity with the *Report regarding the*

nivel de minim 5% din numărul clienților. Această măsură a asigurat o corelare a numărului de beneficiari din grupurile vulnerabile cu volumul activității economice a societății, permițând în acest fel o gestiune eficientă a resurselor disponibile;

- furnizarea de servicii la prețuri reduse cu minim 30% pentru persoanele cu domiciliul în zona rurală;
- încurajarea și facilitarea accesului pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile;
- organizarea de tabere educaționale pentru persoanele vulnerabile (GT1);
- organizarea de evenimente sociale precum: campanii de sprijin; strângere de fonduri pentru diferite cauze sociale etc.;
- promovarea acțiunilor sociale organizate de către alte structuri din regiune;

- 327 copii cu grad de handicap, din care: ac-
centuat - 130; mediu - 181; ușor - 16;

- copii abuzați și care necesită găzduire și de
măsuri de protecție speciale. Numărul acestora
variază în fiecare an, la nivelul anului 2018
fiind înregistrate 63 de cazuri de copii ce au
necesitat găzduire și măsuri de protecție speci-
ală, 97 cazuri de copii abuzați și 132 de cazuri
confirmate de abuz, neglijare, trafic, migrație
sau repatriere;

- 344 copii și 6 mame aflați în centrele/ com-
plexele rezidențiale ale GDASPC;

- 1083 copii ce provin din familii în care pa-
rinții sunt plecați la muncă în străinătate;

- 4006 adulți fără venit beneficiari de prestații
sociale conform art. 58 (4), *Legea 448/2006*,
sub formă de indemnizație de persoană cu
handicap și buget complementar;

- 1447 cazuri noi persoane care beneficiază de
prevederile *Legii 448/2006*, în perioada rapor-
tată (01.01- 31.12.2018).

minimum 5% from the total num-
ber of clients. This measure ensured
a correlation between the number
of beneficiaries from vulnerable
groups with the volume of economic
activities undertaken by the entity,
thus allowing an efficient manage-
ment of available resources;

- offering services at a discounted rate,
with minimum 30%, for persons
coming from rural areas;
- encouraging and facilitating access
into the workplace for people com-

*activity of the company deposed at the gener-
al direction for social intervention and child
protection in Gorj, for the year 2018, the cat-
egories and number of disadvantaged persons
(Target Group 1, abbreviated GT 1) beneficia-
ries of the services offered by the above-men-
tioned direction, that are the main focus group
of the Aventerra Park are:*

- 93 children in family that cannot offer them
through their own resources satisfactory
conditions of healthcare and education;
- 265 children that are in placement at rela-
tives up to grade 4;
- 212 children in care at professional mater-
nal assistants;
- 327 children with handicap from which:
130- high level; 181 – medium; 16 – low;
- Children that are abused and in need of spe-
cial housing and protection. This number
varies yearly but in the last report they were
63 that needed housing, 97 abused, and 132
confirmed cases of abuse, negligence, hu-
man trafficking migration or repatriation;
- 344 children and 6 mothers in the residen-
tial centres or complexes of the authority;
- 1083 children that come from children that
have their families abroad;
- 4006 adults without income that based on
art. 58 (4) Law 448/2006 are entitled to
handicap indenisation and complementary
budget assistance;
- 1447 new cases of people that benefit from
the above-mentioned law during the report-
ed period (01.01- 31.12.2018).

- finanțare directă a activităților sociale prin redirectionarea a 20% din impozitul pe venit, dar și susținerea directă a activităților sociale prin cheltuirea/directionarea a minim 90% din profitul anual generat de SES.

În concluzie, investiția propusă prin planul de afaceri al *S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.*, este un model de bună practică și de inovație, care are un impact pozitiv în cadrul comunității și care poate să fie replicat în regiunea transfrontalieră România – Republica Moldova, se adresează în mod direct nevoii sociale identificate și răspunde acestora prin următoarele acțiuni concrete:

- ❖ dezvoltarea alternativelor de petrecere a timpului liber prin înființarea acestui parc de agrement, amenajat și dotat la cele mai înalte standarde, cu echipamente acreditate și profesionale;
- ❖ dezvoltarea de activități și programe educaționale pentru un stil de viață sănătos precum și dezvoltarea de competențe sociale;
- ❖ dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale și măsuri de inovare socială pentru persoane din grupuri vulnerabile (GT1 și GT2¹);

Zona geografică căreia se adresează este Regiunea Sud-Vest Oltenia, în general, dar și județul Gorj, în special

- ing from vulnerable groups;
- organizing educational camps for vulnerable groups (GT1)
- organizing various social events such as: support campaigns, donation-driven events for social cases, etc.;
- promoting social actions organized by other structures in the region;
- direct financing of social activities by redirecting 20% of income taxes, and also supporting social activities directly through the expenditure or redirection of minimum 90% of the company's annual profits.

In conclusion, the investment proposed in the *S. C. Parc Aventură Mușetești S. R. L.*'s business plan, is a model of good practice and innovation, which has a positive impact in the community, aspects that can be replicated or scaled in the cross-border region *Romania – Republic of Moldova*. Furthermore, these elements address the social needs identified and answers to these challenge through various concrete actions:

- ❖ the development of alternative ways for spending time through the creation of this leisure park, modelled and constructed respecting the highest standards of quality, through the usage of accredited and professional equipment;
- ❖ the development of educational activities and programs regarding a healthy lifestyle alongside the positive increase in social competencies;
- ❖ the development and provision of social and innovatory services for persons coming from vulnerable backgrounds (GT1 și GT2¹);

¹ Dimensiunea acestui GT, din datele publicate de *Institutul Național de Statistică* rezultă că în 2019 populația județului Gorj era de 315494 locuitori. În ceea ce privește repartizarea pe medii mai mult de 52 % din populație trăiește în mediul rural.

¹ The total size of this Target Group, based on the data published by the *National Statistics Institute*, in the Gorj County for the 2019 year

(grupurile vulnerabile – GȚ1 și beneficiarii din GȚ2 vor fi din județul Gorj). În funcție de evoluția activității economice și de numărul potențial de beneficiari ai programelor sociale, va fi extins grupul țintă al persoanelor vulnerabile și în celelalte județele ale Regiunea Sud-Vest Oltenia.

CONCLUZII

Economia socială reprezintă un fenomen nou și complex care poate oferi diferite oportunități de angajare și poate rezolva diferite probleme socioeconomice la nivel național, regional și local.

Conform datelor statistice se creionează în mod clar nevoia socială de:

- ✓ promovare și încurajare a unui mod de viață mai activ și mai sănătos;
- ✓ dezvoltare și furnizare de activități de petrecere a timpului liber, alternative la utilizarea excesivă a mediului online;
- ✓ dezvoltare de activități care să diminueze „deficitul de competențe sociale” și „incompetența” în comunicarea directă, dar și interacțiunea socială;
- ✓ dezvoltarea și implementarea de activități și măsuri de inovare socială pentru grupuri vulnerabile.

Formele organizaționale ale economiei sociale sunt capabile să întărească și să sprijine dezvoltarea locală, deoarece ele pot funcționa fără limitările legate de modelele de asistență socială publice și tradiționale. Mai mult, datorită naturii lor, caracterizate ca fiind cvasipublică și cva-

The geographical area, on which the business and social intervention measures focus, is the *South-West Oltenia Region*, in general terms, with an increase focus being given to the Gorj County (from which both GȚ1 and GȚ2 will come). Based on this bottom-line of development, in conjunction with the evolution of economic activities and the variation of potential beneficiaries of the social programs that are implemented, the group of vulnerable persons will be expanded as to include the other counties which form the *South-West Oltenia Region*.

CONCLUSION

Social economy represents a new and complex phenomenon which can offer a plenitude of employment opportunities, alongside the solutioning of various socio-economical problems that are to be found at the national, regional and local levels.

Based on statistical data we can clearly see the social need for:

- ✓ the promotion and support for a healthier and active lifestyle;
- ✓ development and provision of alternative leisure activities for time-spending, especially in non-digital ways;
- ✓ development of activities which can attenuate „the deficit of social competencies” and the „incompetence” that can be seen in direct communication or social interactions;
- ✓ the development and implementation of activities and measures of social innovation for vulnerable groups;

The organizational forms of the so-

showcases that there were 315494 inhabitants. From these, over 52% lived in rural areas.

siprivată, ele sunt capabile să aducă inovații sociale și pot administra cu succes nevoile socioeconomice locale, în principal, dacă stabilesc rețele locale dinamice și construiesc parteneriate puternice. Valorile economiei sociale includ în mare parte obiectivele comune pentru incluziunea socială stabilite la nivelul UE (care nu numai că abordează sărăcia, dar oferă totodată tuturor acces la resursele, drepturile și serviciile necesare participării active în societate).

Învățarea reciprocă poate ajuta dezvoltarea economiei sociale în regiunea transfrontalieră România – Republica Moldova, dar legile, structurile și practicile nu pot fi pur și simplu copiate de la o țară la alta; acestea trebuie să fie ajustate pentru a lua în considerare diferitele culturi, tradiții și proveniențe ideologice.

cial economy are capable to strengthen and support local development, because they can function without the limits imposed by traditional or public social intervention models. In another light, because of their intrinsic nature, being characterized by being cvasi-public and cvasi-private, these enterprises are capable to produce social innovations and can successfully manage the needs of local socio-economies, especially if they establish a dynamic range of local networks based on strong partnerships. The values of social economy largely include common objectives for social inclusion, established at the EU level, these not only that they target poverty alleviation but also seek to offer everyone fair access to the resources, rights and services necessary to an active participation in the society.

It is due to these reasons that knowledge sharing can help develop the social economy in the cross-border region of *Romania -Republic of Moldova*. Even if this is the case, the laws, structures and practices cannot simply be copied from a country to the other; they need to be adjusted as to take into account different cultures, traditions and ideological preferences.

BIBLIOGRAFIE :

I. Cărți

1. Bărbulescu, I G; Brie, M; Toderaș, N, *Cooperarea transfrontalieră între România și Ucraina, respectiv între România și Republica Moldova. Oportunități și provocări în perioada 2014-2020*, București, Editura Institutului European din România, 2016.
2. Bogdan, V, *Euroregiuni de cooperare transfrontalieră ale României*, București, Editura Centrului tehnic-editorial al armatei, 2019.
3. Ricq, C, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, București, Editura Centrului de informare și documentare al Consiliului Europei, 2000.
4. Talabă, I, *România și tematica euroregiunilor, în Euroregiunile. Prezent și viitor*,

Iași, Editura Performantica, 2005.

II. Studii și articole

1. Dediu, Felicia, *Participarea României la realizarea unor inițiative în domeniul cooperării transfrontaliere regionale*, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare Carol I”, nr. 4, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2007, pp. 221-222.
2. Saca, V; Dandiș, N, *Corelația cooperării transfrontaliere cu procesul de integrare europeană: abordări conceptuale*, în „Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice”, nr. 2 (153), Chișinău, Editura Universității de Stat din Moldova, 2010, pp. 166-178.
3. Săraru, C S, *Considérations sur les accords de coopération transfrontalières entre les unités administratives-territoriales limitrophes des zones frontalières de la Roumanie et les structures similaires dans les pays voisins*, în „Curentul Juridic” nr. 2 (45), Târgu Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2011, pp. 88-95.

III. Pagini web/Surse electronice

1. <http://www.adrnordest.ro/user/file/library%20law%20ro%20and%20en/LEGE%20nr.%20315%20din%202004.pdf>.
2. <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/L219-2015.pdf>.
3. https://adevarul.ro/locale/targu-jiu/cel-mai-mare-parc-aventura-oltenia-s-a-deschis-intr-o-comuna-gorj-1_612503b55163ec42717ab6d7/index.html.
4. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/23.Euroregiunile_Forme%20de%20institutionalizare%20ale%20cooperarii%20transfrontaliere.pdf.
5. <https://ro.scribd.com/doc/55201113/Definitia-Si-Caracteristicile-Intreprinderii>.
6. https://www.paginaolteniei.ro/articol/aventerra-park-musetesti-locul-unde-te-reconectezi_6415.html.

BIBLIOGRAPHY:

I. Books

1. Bărbulescu, I G; Brie, M; Toderaș, N, *Cooperarea transfrontalieră între România și Ucraina, respectiv între România și Republica Moldova. Oportunități și provocări în perioada 2014-2020*, București, Ed. Institutului European din România, 2016.
2. Bogdan, V, *Euroregiuni de cooperare transfrontalieră ale României*, București, Ed. Centrului tehnic-editorial al armatei, 2019.
3. Ricq, C, *Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa*, București, Ed. Centrului de informare și documentare al Consiliului European, 2000.
4. Talabă, I, *România și tematica euroregiunilor*, în *Euroregiunile. Prezent și viitor*, Iași, Ed. Performantica, 2005.

II. Studies and articles

1. Dediu, Felicia, *Participarea României la realizarea unor inițiative în domeniul cooperării transfrontaliere regionale*, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare Carol I”, nr. 4, București, Ed. Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2007, pp. 221-222.
2. Saca, V; Dandiș, N, *Corelația cooperării transfrontaliere cu procesul de integrare europeană: abordări conceptuale*, în „Revista de Filosofie, Sociologie și Științe Politice”, nr. 2 (153), Chișinău, Ed. Universității de Stat din Moldova, 2010, pp. 166-178.
3. Săraru, C S, *Considérations sur les accords de coopération transfrontalières entre les unités administratives-territoriales limitrophes des zones frontalières de la Roumanie et les structures similaires dans les pays voisins*, în „Curentul Juridic” nr. 2 (45), Târgu Mureș, Ed. Universității „Petru Maior”, 2011, pp. 88-95.
- 4.

III. Web pages / Electronic sources

1. <http://www.adrnordest.ro/user/file/library%20law%20ro%20and%20en/LEGE%20nr.%20315%20din%202004.pdf>.
2. <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/L219-2015.pdf>.
3. https://adevarul.ro/locale/targu-jiu/cel-mai-mare-parc-aventura-oltenia-s-a-deschis-intr-o-comuna-gorj-1_612503b55163ec42717ab6d7/index.html.
4. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/23.Euroregiunile_Forme%20de%20institutionalizare%20ale%20cooperarii%20transfrontaliere.pdf.
5. <https://ro.scribd.com/doc/55201113/Definitia-Si-Characteristicile-Intreprinderii>.
6. https://www.paginaolteniei.ro/articol/aventura-park-musetesti-locul-un-de-te-reconectezi_6415.html.